

Šiomet trys gegužės ketvirtadieniai (5, 12 ir 19 d.) bus dedikuoti Europos Parlamento ir Europos kino akademijos skiriamam LUX Europos publikos kino apdovanojimui. Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje bus nemokamai parodyti trys filmai nominantai, o žiūrovai rinks labiausiai vertą pagrindinio apdovanojimo.

LUX publikos apdovanojimui tarptautinė komisija, vadovaujama 2022 m. Europos kino akademijos pirmininko Mike Downey, šiemet atrinko 2021 m. Europos kino apdovanojimuose geriausiu filmu pripažintą karinę dramą „Quo Vadis, Aida?“ (rež. Jasmila Žbanić), 2021 m. Europos kino apdovanojimuose geriausio dokumentinio ir ilgametražio animacinio filmo laurus pelniusį filmą „Bėglys“ („Flee“, rež. Jonas Poher Rasmussen) ir Kanų kino festivalyje įvertintą dramą „Didžioji laisvė“ („Great Freedom“, rež. Sebastian Meise).

„LUX publikos apdovanojimo iniciatyva skatinama kultūrų įvairovė, Europos Sąjungos vertybės, o taip pat teikiama Europos Parlamento parama ir dėmesys kino menui. Kviečiame visus ateiti pamatyti įtaigius ir pripažintus filmus bei išrinkti labiau patikusį“, – kviečia Europos Parlamento biuro Lietuvoje vadovė Daiva Jakaitė.

Visus tris LUX publikos apdovanojimo nominantus gegužės ketvirtadieniais bus galima išvysti nemokamuose seansuose kino teatre „Pasaka“ Vilniuje, kino centre „Romuva“ Kaune ir kino centre „Garsas“ Panevėžyje, o vėliau balsuoti už vieną iš patikusių filmų adresu: luxaward.eu/lt. Nugalėtojas bus paskelbtas per Europos Parlamente vyksiančią apdovanojimų ceremoniją, kuri bus surengta birželio 8-ąją plenarinio posėdžio Strasbūre metu. LUX publikos apdovanojimą pelnęs filmas bus pritaikytas regos ir klausos sutrikimų turintiems žiūrovams ir bus populiarinamas ES šalyse.

„Quo Vadis, Aida?": 1995-ųjų Srebrenica - lyg šių dienų Buča

Gegužės 5-ąją žiūrovai pamatys daugiau nei 30 apdovanojimų įvairiuose prestižiniuose festivaliuose pelniusį filmą „Quo Vadis, Aida?“ (rež. Jasmila Žbanić). 2021 m. Europos kino apdovanojimuose „Quo Vadis, Aida?“ skelbiant laimėtojus buvo minimas net tris kartus – geriausio filmo, geriausios režisierės (J. Žbanić) ir geriausios aktorės (Jasna Đuričić) nominacijose. Filmas buvo nominuotas „Oskarui“ geriausio užsienio filmo kategorijoje.

„Tai yra vienas geriausių pastarųjų trejų metų filmų. „Quo Vadis, Aida?“ esu matęs tris kartus, bet, paveiktas karo Ukrainoje, norėčiau pasižiūrėti ir ketvirtąjį. Filme rodomą 1995-ųjų Srebrenicoje vykusį genocidą galime palyginti su tuo, kas šiomis dienomis įvyko Buchoje“, – sako kino apžvalgininkas Edvinas Pukšta.

Drama nukelia į 1995 m. Bosniją ir Hercegoviną, kur Aida dirba Jungtinių Tautų vertėja mažame Srebrenicos mieste. Serbijos armijai užėmus miestą, jos šeima, kaip ir tūkstančiai kitų civilių gyventojų, siekia gauti prieglobstį JT stovykloje. Kaip derybų dalyvė, Aida turi versti gyvybiškai svarbią informaciją. Koks likimas laukia jos šeimos ir kitų žmonių – išsigelbėjimas ar mirtis? Kaip jai reikėtų elgtis?

Tai sunkiai žodžiais papasakojama

Gero kino mylėtoja Dvilė Filmanavičiūtė pripažįsta, kad „Quo Vadis, Aida?“ – stingdantis, emocijų ir įtampos kupinas ir abejingų nepaliekantis filmas. „Pirmą kartą jį žiūrėjau ką tik tapusi mama. Buvo beprotiškai emocionali matant pagrindinės personažės ryžtą ir kabinimąsi į bet koki įmanomą šiaudą siekiant išgelbėti sūnus ir vyrą. Tai žodžiais sunkiai papasakojama, reikia pažiūrėti“, – sako D. Filmanavičiūtė.

Pasak jos, Ukrainos karo kontekste šis filmas suskambės dar stipriau ir emocijos kalnelių bus dar daugiau. „Genocidas Srebrenicoje yra tai, ko mes pamiršti negalime ir privalome pasakoti apie tą siaubą ateities kartoms, kad tai nepasikartotų. Šis filmas yra toks aktualus šiandien, nes istorija turi tokį blogą bruožą, kad karts nuo karto ji kartojasi“, – sako gero kino mylėtoja.

E. Pukšta teigia, kad J. Žbanić filmas bus aktualus dar ne vienerius metus, o ateinantiems į seasną atskleidžia vieną nedidelę paslaptį. „Ateikite į šitą filmą žinodami, kad du pagrindinius veikėjus, kurie yra priversti būti skirtingose barikadų pusėse, vaidina vyras ir žmona realiame gyvenime. Tai Jasna Đuričić, geriausia Europos aktorė, ir Borisas Isakovićius, vienas genialiausių serbų aktorių“, – kviečia E. Pukšta.

LUX Europos kino ketvirtadieniai Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje prasideda gegužės 5-ąją.

